

Đồ đạc nhỡ vớ ở trẻ em bây giờ, có đồ mớ nhỡ quần áo, dép mũ... vào dế p Tít không còn mớ y háo hức, trông ngóng nhỡ ngày xuân nữa. Bởi lẽ, khi đi sinh đã có nhỡ thay đi theo chi u hỡng đi lên thì trong suốt mớ năm qua, trẻ em có nhỡ u dế p đố đố c may sớ m. Nào là ngày khai trỡng, sinh nhỡ t, trung thu... đố u là nhỡ ng dế p đố con trỡ xúng xính, đi đố u đà trong bỡ quần áo mớ i. Đúng là, mớ i ngày qua đi thay đi tỡng ngày...

Tu i thỡ tôi gớ n vớ i ruợng vớ n cớ a ba, cớ a mớ, vớ i nhỡ ng con đố ng nhỡ ng bỡ i mớ a bùn sủi sớ t khu t sau lũy tre làng. Tháng Chín, tháng Mớ i, trỡ i trỡ gió đố mớ a tỡ m tấ, khoợng sau hai, ba ngày là cớ xóm làng ngớ p trong biỡn nớ c trỡng xóa. Thỡ ng nhỡ t là vớ n rau cớ a mớ, nhỡ u không bỡ ngớ p úng thì cũng bỡ mớ a gió làm giớ p nát nhỡ ng luợng rau non mớ n mớ n. Vì vớ y, thỡ i gian này thỡ ng là mùa "nghỡ ngớ i" cớ a đố t vớ n nên cũng là mùa túng thi u nhỡ t trong cuợc sớ ng ngớ i dân quê tôi ngày trỡ c. Bởi thỡ ng ngày, mớ i mua sớ m, chi tiêu đố u trông vào mớ nh đố t vớ n nhà, nhỡ t là dế p chuợn bỡ Tít đố n xuân vớ. Tôi còn nhỡ, năm nào mớ a lớ t kéo dài thì năm y cái Tít kém hỡng phai sớ c. Ngớ i lớ n nhỡ cha mớ tôi lo toan đã đành, lữ trỡ con đố ng nhỡ đố a nào đố a nhỡ y cũng xớ u mầy xớ u mớ t. "Lúa tháng Giêng, tiỡn tháng Chớ p", không có mớ dố a, bó cớ i hay thúng đố u... kớu kớ t theo các bà các mớ ra chỡ thì làm sao lo đố c cái Tít đố đố y. Niỡ m vui ngày Tít cớ a trỡ con vì thỡ cũng "phôi pha" theo...

Đến bây giờ, khi cây bàng đổ u ph r ng h t lá già c n c i, tr cãnh kh ng khiu đ nh ng ch i non chúm chím đón n ng xuân v , khi gió hanh hao lành l nh cho khăn len em gái choàng nét duyên e p, thì trong tôi v n còn t i nguyên cái háo h c đ i ch h ng v T t nh x a m cho đi ch s m qu n áo T t. Làng tôi n m ven sông Thu B n và m i năm lũ tràn v , ru ng v n đ c b i đ p l p phù sa màu m . Quanh năm, bàn tay m s m hôm chăm sóc v n nhà xanh um nên mùa nào th c n y, các lo i rau trái n i ti p nhau. Đ c bi t vào mùa giáp T t, nghĩa là v đ u tiên sau nh ng tr n l t thì màu xanh non t i c a nhi u cây trái m chăm tr nên thân thu c và ám nh su t th i th u c a tôi. Còn nh có năm đã cu i tháng M i âm l ch mà tr i v n đ m a liên t c, c khu v n im lìm chìm trong n c. Cha tôi đ t thu c đi ra đi vào, m tôi nén ti ng th dài nhìn ra v n nh m th m "Ông tha mà bà ch ng tha, tr i cho cây l t hai m i ba tháng M i." M a v a nh h t, tr i quang mây t nh, ngày nào cha m tôi cũng v i vàng qua quít sau b a ăn r i vác cu c ra v n. Cha x i đ u đ t, lên v ng th ng l i t m t t làm sao. M y ch em tôi cũng ph tay vào, tíu tít nh t c , r i phân, vãi h t... Đâu vào đó r i ph r m, ho c đ y lá chu i mà lòng ai cũng h i h p mong ngày h t n y m m, s ch đ i y xen l n ni m vui và hy v ng. Th ng vào đ p cu i đông đ u xuân, n ng nh m a trong, đây là mùa đ rau trái quê tôi khoe s c xanh m n m n. Tôi nh n ra, vào mùa này, cha m tôi không ph i k công t i n c, b phân, các lo i cây rau v n lên xanh t t. y là nh tr i mát m , l i thêm l p phù sa sông m Thu B n m i mùa l t đi qua và đ u quan tr ng nh t là tính ngày tính tháng cho t ng lo i cây tr ng đ k p bán phiên ch T t. V i gi ng đ u cô-ve (quê tôi g i là đ u Tây), là thân dây leo, gieo g n hai tháng m i cho l a trái đ u tiên. Hay nh trái kh qua (còn g i là đ a đ ng, m p đ ng) cũng v y, ph i m t g n hai tháng tr i m i b t đ u cho trái. Su t mùa kh qua k t trái, nh ng bông hoa vàng li ti không ng ng buông cánh. D i bóng mát c a giàn cây, lũ tr chúng tôi tha h bày các trò ch i, th bao m m ng theo nh ng cánh hoa r i... Nào là bông m p vàng hoe, bông b u tr ng đ c, đ a chu t thì ngoe ngu y nh ng cái đuôi vàng l p ló... M i lo i hoa k t trái, nh ng t m áo, t m qu n ngày T t nh càng l p lánh h n trong ni m vui ch đ i và hy v ng c a ch em tôi.

Nh ng không ch có th , thêm h ng cho mùa xuân, pha s c cho nh ng món quà T t quê tôi còn có nh ng v n rau xanh t t. Quên sao đ c v n nhà ai cũng nh ng lu ng c i b mát ng t, c i xanh cay n ng. Cây c i có th gieo su t b n mùa nh ng ch có T t m i ra hoa k t thành h t làm gi ng. Cây t n ô, cây ngò, xà lách cũng v y. Đ l u gi h t gi ng cho mùa sau, cu i tháng Ch p, đ u tháng Giêng, t ng lu ng t n ô xòe trăm ngàn cánh tr ng. Hoa t n ô r t gi ng hoa cúc, gi a màu xanh cây lá, nh ng chùm t n ô tr ng xóa chen l n gi a s c vàng hoa c i, c nh s c quê nhà nh l ng l y h n. Đó là ch a k đ n các lo i rau di p cá, xà lách, hành, ngò... Ngày T t, th t heo, bánh tét nhi u, n u không có các lo i rau c i kèm theo, th t khó mà ngon mi ng... Và v i lũ tr nhà quê nh chúng tôi ngày y, m i th rau, th đ u đ c m hái t v n nhà mang ra ch là đ i l y qu n, áo, giày, mũ... cho chúng tôi "sính di n" trong ba ngày T t. Đ c mùa rau tr c T t là ni m vui l n, tr con thì h n h , ng i l n nh cha m tôi đ nh nh cũng tr ra. M y ngày giáp T t, t t nh t v n là các ch , các m . Rau xanh, cây t t, qu chóng l n, ph i đi ch liên t c m i bán h t. T làng Văn Thánh c a tôi ra đ n ch huy n kho ng năm cây s . Nh ng ngày giáp T t, tr i còn s ng s m dày đ c nh ng m đã t t t quang gánh. Trên kh p ng đ ng làng, ti ng nói ti ng c i giòn tan hòa vào ti ng k u k t c a

đòn gánh trên vai dõng nhõ làm tan đi sự mệt mỏi và vất vả... Tôi nhớ những chiều cùng mẹ ra vườn, mẹ nói năm nào đến mùa rau là mẹ "khoe" trong ngõ. Mẹ còn bảo nếu không có rau trái ra chợ, trong ngõ còn mệt mỏi hơn. Suốt cả năm làm ăn, đến Tết không mua sắm đồ đạc quần áo mới cho con, hay hàng hoa bánh trái cúng tổ tiên ông bà thì thấy mình "có lỗi". Thêm nữa, những ngày đầu năm mới mà không có tiền dù ít dù nhiều để lì xì cho con cháu hay đi chợ cúng đầu năm thì sự tưng tửu dõng nhõ theo suốt cả năm. Lúc đó tôi còn nhớ, lần mẹ chia hiểu ý mẹ nói những cũng như n ra, vườn rau đầu xanh non mới mới trên đất Tết đầu xuân và đã làm cho cha mẹ tôi "mất mặt" hơn, nên cần thêm tiền hơn và bao nhiêu nên khó khăn như tan biến hết. Và cần sự sạch trong nhà ngoài ngõ làng quê tôi càng thêm thơm mát hơn những, những trong đất đầu năm.

Bây giờ, dù không còn "nguyên vẹn" những hình ảnh thân thuộc của quê nhà yêu dấu ngày xưa nữa, những trên mặt ngõ đến ngõ quê, vườn thắp thoáng những vườn rau trái khoe hàng khoe sức mới đất Tết đến. Năm nay, ông trời làm hai trận lụt lớn nên chắc chắn cây trái xanh tươi tươi. Ân huân của sông mẹ quê nhà đã đến nên tổm áo mới choàng xuân cho quê nhà. Hôm qua ghé siêu thị, cô bán đến những nghĩ là dân gốc thành phố xuất xoa và những loại rau tươi non đến đến bao ni-lông bóng loáng, tôi nhìn nhìn đến vườn rau của nhà mình ngày xưa. Rồi cả lan man như hoa cà tím tím, hoa cải vàng hoe, hoa ngò trắng trắng... Những y thôi đã gói trên ký ức xa xăm của tôi và cha mẹ, và những tổm áo, cái mũ Tết thời xưa thắp dung dục theo sự mệt mỏi. Những vườn rau nơi quê nhà đang khi đến cuộc hành trình mang hàng hoa đi đến những tổm áo ngày xuân... ☐

NGUYỄN THO (Tác giả Văn hóa Phết giáo)

>>> [Xem tin gốc](#)